

[Undervisningsministeren.]

hed for, hvordan den fremtidige skoleordning vil blive, så de kan indrette deres byggeplaner herefter; og så længe sagen ikke er afklaret, kan det ikke undgås, at usikkerheden hæmmer den udbygning af skolevæsenet, som allerede kræves efter folkeskoleloven af 1937.

Den skoledebat, som har optaget sindene så stærkt i de senere år, har jo i væsentlig grad samlet sig om skolens ydre ramme, skolens opbygning og skolearbejdets tilrettelæggelse. Denne diskussion har været meget nyttig og betydningsfuld; men jeg tror, at det, alt taget i betragtning, ville være ønskeligt, om der forholdsvis snart kunne blive plads for andre spørgsmål i skolediskussionen.

Der er meget nyt, der rører sig inden for skolen i disse år med hensyn til det undervisningsmæssige, med hensyn til forståelse af børnene og meget andet. Det er i det hele taget store opgaver, skolen i det moderne samfund er stillet over for. Vi må dér være opmærksomme på, at i alt, hvad der har med undervisning at gøre, er det altid vigtigt at være på vagt over for det uniformerede, de alt for faste systemer, som kan dræbe og ødelægge den naturlige trang til viden og til oplevelser, som findes hos alle normale børn. Når et stort skolevæsen skal organiseres og samordnes, kan det undertiden være vanskeligt at undgå, at noget af den friskhed, som er så betydningsfuld for det enkelte barn, forsvinder. Det, vi må stræbe imod fra det offentliges side, er at gøre rammerne for skolearbejdet så vide som muligt og give lærerne friest mulige arbejdsvilkår.

Jeg opfordrer tinget til en saglig og fordomsfri drøftelse af de vigtige skoleproblemer, som indeholdes i disse lovforslag. Det ville være meget ønskeligt, om en lovgivning af denne art kunne gennemføres af et stort set enigt folketing.

Formanden: Eksemplarer af de nu fremsatte lovforslag vil blive omdelt.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om oprettelse af et socialforskningsinstitut.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 497, fremsættelsen i tidenden sp. 833).

Lovforslaget sattes til forhandling.

K. B. Andersen: Det lovforslag om oprettelse af et socialforskningsinstitut, der i dag er til behandling, kan måske nok på en måde siges at være af beskedent omfang, for så vidt som det går ud på oprettelse af et videnskabeligt forskningsinstitut med ret beskedne rammer, men det er på den anden side et forslag, der bør påkalde meget omfattende interesse i alle kredse, fordi emnet for den forskning, der her er tale om, er så vidtspændende.

Det er ikke vanskeligt at pege på den naturlige baggrund for fremsættelsen af dette lovforslag.

Den sociale lovgivning — dette udtryk taget i den vide forstand, der må være tale om i denne sammenhæng, d. v. s. ikke blot sociallovgivningen i almindelig forstand, men også al anden lovgivning, der påvirker f. eks. familieforhold, arbejdsforhold o. lign. — denne lovgivning har efterhånden en så lang historie, og den har nået et sådant omfang, at der er et meget stort erfaringsmateriale at drage nytte af for den, der ønsker at finde ud af denne lovgivnings virkninger, ikke mindst spørgsmålet om, i hvilket omfang den virkelig imødekommer på en fuldt tilfredsstillende måde de behov, den tager sigte på.

Denne lovgivning har også i dag et sådant omfang i økonomisk henseende, at det må være en meget væsentlig samfundsinteresse at klargøre sig, om nu også alle disse penge bliver givet ud på en sådan måde, at de, som det hedder i den betænkning, der ligger til grund for forslaget — jeg beder om formandens tilladelse til her og en gang senere at bringe nogle korte citater